

~ Методологија ~

СТАТИСТИКА ВИСОКОГ ОБРАЗОВАЊА

ПРАВНИ ОСНОВ

Статистичка активност високог образовања спроводи се у складу са Законом о статистици Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“ број 85/03) и на основу Статистичког програма Републике Српске за период 2022-2025. година и важећег Плана рада Републичког завода за статистику Републике Српске.

КОРИШТЕНЕ КЛАСИФИКАЦИЈЕ

Подаци статистике високог образовања производе се у складу са Међународном стандардном класификацијом образовања (ISCED-2011) и Међународном стандардном класификацијом образовања Подручја образовања и оспособљавања (ISCED-2013). Наведене класификације омогућавају упоредивост података како у појединим земљама тако и на међународном нивоу.

МЕТОДОЛОШКЕ ОСНОВЕ

Циљ и садржај

Циљ ове статистичке активности јесте производња годишњих података о уписаним и завршеним студентима првог, другог и трећег циклуса студија, као и наставницима и сарадницима на високошколским установама.

Извјештајне јединице/ Јединице посматрања

Податке о студентима и наставницима и сарадницима достављају све високошколске установе - универзитети са чланицама (факултетима и академијама) и високе школе.

Обухват

Годишњим истраживањима о уписаним студентима обухваћени су студенти уписани на сва три циклуса студија у посматраној академској години на свим јавним и приватним високошколским установама у Републици Српској.

Годишњим истраживањем о студентима који су дипломирали/завршили академске или струковне студије обухваћени су студенти који су завршили први циклус студија у календарској години на свим високошколским установама у Републици Српској.

Годишњим истраживањима о специјалистима, магистрима наука, мастерима и докторима наука обухваћени су студенти који су завршили постдипломске студије односно студије другог или трећег циклуса, на свим високошколским установама у Републици Српској.

Годишњим истраживањем о академском особљу обухваћени су сви наставници и сарадници у образовном процесу запослени на основу уговора о раду, односно ангажовани према другим уговорима. Подаци о наставницима и сарадницима прикупљају се према академском звању, трајању радног времена, наставној норми, годинама старости и полу.

Метод и периодика прикупљања података

Подаци о студентима прикупљају се путем статистичких упитника:

- 1) Збирни извјештај о уписаним студентима – веб апликација,
- 2) Пријавни лист за упис студената,
- 3) Статистички лист за студенте који су дипломирали/завршили академске или струковне студије на високошколским установама,
- 4) Контролни лист за уписане на мастер и специјалистичке студије - веб апликација,
- 5) Пријавни лист за упис студената на мастер/специјалистичке студије,
- 6) Статистички лист за студенте који су завршили магистарске/мастер или специјалистичке студије,
- 7) Контролни лист за уписане на докторске студије – веб апликација,
- 8) Пријавни лист за упис на докторске студије и
- 9) Статистички лист за докторе наука.

Збирни извјештај о уписаним студентима на сва три циклуса студија попуњавају високошколске установе путем веб апликације. Појединачне извјештаје о упису студенти попуњавају приликом уписа у посматрану академску годину. Статистичке листове за студенте који су завршили студирање, студенти попуњавају приликом завршетка студија.

Подаци о академском особљу на високошколским установама прикупљају се путем збирног извјештаја о академском особљу на високошколским установама са стањем на дан 15. новембар. Подаци се прикупљају путем веб апликације.

Истраживања статистике високог образовања спроводе се у годишњој периодици.

Обавеза заштите повјерљивих података

Повјерљиви подаци заштићени су у складу са члановима 25. и 27. Закона о статистици Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“, број 85/03) и у складу са Правилником о заштити повјерљивих података.

Дефиниције

Високо образовање је образовање након средње школе које води до међународно признатог степена високог образовања.

Према закону, високо образовање се организује у три циклуса и то:

- а) Студије првог циклуса које трају три или четири године и вреднују се са најмање 180, односно 240 бодова, у складу са Европским системом преноса бодова (ECTS)
- б) Студије другог циклуса које се изводе након студија првог циклуса, трају једну или двије године и вреднују се са најмање 60, односно 120 ECTS бодова и то тако да у збиру са првим циклусом износе најмање 300 ECTS бодова;

Изузетак су интегрисане студије које се изводе као јединствени студијски програм који обухвата први и други циклус студија и вреднује се са најмање 300 ECTS бодова, односно интегрисани студији медицине и стоматологије који се вреднују са најмање 360 ECTS бодова.

в) Студије трећег циклуса изводе се након академског студија другог циклуса, односно интегрисаног студија, трају три године и вреднују се са најмање 180 ECTS бодова.

Завршетком студија првог, другог, интегрисаног или трећег циклуса лице стиче струковно, академско, научно или умјетничко звање у одређеној области, зависно од врсте и нивоа завршеног студијског програма.

Високошколке установе су универзитети и високе школе и могу бити јавне и приватне.

Висока школа је високошколска установа која обједињује образовни, научноистраживачки и стручни, односно умјетнички рад, те пројекте од значаја за пословну заједницу као компоненте јединственог процеса високог образовања. Висока школа реализује најмање три студијска програма из најмање једне области образовања и изводи струковне и/или академске студије првог циклуса.

Универзитет је високошколска установа која обједињује образовни и научноистраживачки, стручни, односно умјетнички рад, те пројекте од значаја за друштвену заједницу као три компоненте јединственог процеса високог образовања. Универзитет реализује најмање десет различитих академских студијских програма из најмање четири области образовања и изводи академске студије сва три циклуса. Универзитет може изводити и струковне студије првог и другог циклуса. Чланице универзитета су факултети, умјетничке академије и научноистраживачки институти. Чланице универзитета немају статус правног лица.

Високошколска установа обавља дјелатност високог образовања у сједишту или ван сједишта ако има одобрење Министарства за научнотехнолошки развој и високо образовање Републике Српске.

Уписани студент је свако лице уписано на високошколску установу.

Студент који је дипломирао/завршио академске или струковне студије је лице које је завршило први циклус студија и стекло струковно или академско звање у одговарајућој области.

Магистар наука је лице које је завршило постдипломске студије, те одбранило магистарску тезу.

Мастер је лице које је завршило академске студије другог циклуса у трајању од годину дана, односно двије године, који се вреднује са 60 ECTS бодова, односно 120 ECTS бодова, и то тако да збир бодова првог и другог циклуса студија износи укупно 300 ECTS бодова.

Специјалиста је лице које је завршило специјалистичке студије те одбранило специјалистички рад.

Доктор наука је лице које је одбранило докторску дисертацију.

Усаглашеност са међународним препорукама и стандардима

Подаци су дјелимично усклађени са међународним препорукама и стандардима.

ОРГАНИЗАЦИЈА СПРОВОЂЕЊА

Органи за спровођење статистичке активности

Одговорни произвођач података о студентима јесте Републички завод за статистику Републике Српске. Прикупљање података обавља се у подручним јединицама Републичког завода за статистику Републике Српске, док се унос и обрада података обавља у Заводу.

Обавеза давања података

Извјештајне јединице дужне су доставити податке Републичком заводу за статистику Републике Српске у складу са Законом о статистици Републике Српске.

ПЕРИОДИКА СПРОВОЂЕЊА

Републичком заводу за статистику извјештајна јединица дужна је доставити податке о уписаним студентима на први циклус 15 дана по завршеном редовном и накнадном упису; на други и трећи циклус до 15. јануара.

Податке о завршеним студентима потребно је доставити до 5. у мјесецу за претходни мјесец. Претходни подаци објављују се 15. априла, а коначни подаци 30. септембра.

ИНСТРУМЕНТАРИЈУМ

Упитник

За спровођење активности статистике високог образовања користе се упитници који се налазе на званичном [веб сајту Завода](#). Збирни извјештаји о уписаним студентима на сва три циклуса студија и извјештај о академској особљу на високошколским установама прикупљају се путем веб апликације.

Упутство за попуњавање упитника

Упутство за попуњавање дато је у оквиру самог обрасца.

ПУБЛИКОВАЊЕ

Подаци се објављују у оквиру годишњих саопштења:

- 1) Уписани студенти,
- 2) Дипломирани студенти,
- 3) Уписани на мастер и специјалистичке студије,
- 4) Магистри наука, мастери и специјалисти,
- 5) Докторанди-особе у поступку стицања звања доктора наука,
- 6) Доктори наука,
- 7) Наставници и сарадници на високошколским установама,
- 8) Билтен високог образовања.

Детаљнији подаци о студентима и академском особљу на високошколским установама објављују се једном годишње у тематском билтену Високо образовање, затим у Статистичком годишњаку Републике Српске као и у оквиру публикација „Градови и општине Републике Српске“ и „Ово је Република Српска“. Све публикације доступне су на [интернет страници Републичког завода за статистику Републике Српске](#).

ОНЛАЈН БАЗА ПОДАТАКА

На званичној интернет страници Завода за статистику доступна је онлајн [база података](#) у којој се објављује серија података статистике високог образовања.

Припремила:

Долорес Пеулић

Последње ажурирање:

19. 12. 2023. године